

PESTPROTOCOL

**Pestprotocol
Basisschool Sint Brigida, Noorbeek
Basisschool Sint Joseph, Mheer
Basisschool Sint Gertrudis, Sint Geertruid**

Inhoudsopgave

Pesten op school, hoe gaan wij hiermee om?	blz. 3
Uitgangspunten	
Preventieve maatregelen	
Wat doet de school als zich iets voordoet?	
Consequenties bij het aanhouden van pestgedrag	blz. 5
Vijfsporenbeleid	blz. 6
Hulp aan de gepeste leerlingen	
Hulp aan de pester	
Hulp aan de medeleerlingen (zwijgende middengroep)	
Hulp aan de leerkracht	
Hulp aan de ouders	blz. 8
De gepeste leerlingen	
De pester	
Andere leerlingen	
Toekomst	blz. 10

Pesten op school, hoe gaan wij hiermee om?

Uitgangspunten:

- Als pestgedrag plaatsvindt, ervaren we een probleem op onze school zowel voor de leerkrachten als de ouders, de leerlingen, de gepeste leerlingen, de pesters en de 'zwijgende' groep leerlingen.
- De school heeft een inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en in het geheel niet geaccepteerd wordt.
- Leerkrachten moeten tijdig inzien en alert zijn op pestgedrag in algemene zin. Indien pestgedrag optreedt, moeten leerkrachten duidelijk actie ondernemen tegen dit gedrag. Van de overblijfouders verwachten we dat ze signalen doorgeven aan de betreffende leerkracht.
- Wanneer pesten, ondanks alle inspanningen weer optreedt, voert de school de uitgewerkte procedure uit.
- Dit pestprotocol wordt door het hele team en de mr, de ouderraad vastgesteld. Alle ouders kunnen dit protocol lezen op onze website.

Preventieve maatregelen

- De leerkracht bespreekt met de leerlingen de algemene afspraken en regels in de klas zoals normaal gebruikelijk aan het begin van het schooljaar. Het onderling plagen en pesten wordt hier benoemd en besproken in alle groepen van de school. Dit onderwerp komt regelmatig gedurende het schooljaar aan bod.
- De leerkrachten en lb-er volgen de sociaal emotionele ontwikkelingen van de leerlingen door invullen van de Sociale Competentie Observatie Lijsten (SCOL) en door de leerlingen te bespreken tijdens de VCB's met de lb-ers. Dit vindt 2x, indien nodig 3x, per jaar plaats.
- Door gebruik te maken van de methode..... komen onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, omgaan met verschillen, aanpak van ruzie's etc. in alle groepen aan de orde. Er wordt gebruik gemaakt van verschillende samenwerkingsvormen.
- Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis van de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid is over de omgang met elkaar.
- Leerlingen, leerkrachten, directie en ouders zorgen gezamenlijk voor de bewaking van een goed pedagogisch klimaat, waarbij de nadruk gelegd wordt op het positief reageren naar elkaar.
- Er wordt na het overblijven gesurveilleerd de leerkrachten volgens een rooster.
- Leerkrachten stimuleren leerlingen om bij ongewenste situaties in gesprek met elkaar te gaan, aan te geven wat ze niet fijn vinden en waarom.

Wat doet de school als zich iets voordoet?

Afhankelijk van de situatie wordt er bekeken met welke stap/fase er gestart wordt. De IB-er wordt op de hoogte gesteld van de situatie, waarna overleg plaatsvindt over de aanpak.

Stap 1:

Er eerst zelf (en samen) uit proberen te komen.

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uit komt heeft deze de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen. De leerkracht maakt vervolgens een afspraak met de leerlingen om er in een later stadium op terug te komen.

Op groepsniveau kan de leerkracht aandacht hieraan besteden door de afspraken in de groep nogmaals te bespreken.

Stap 2:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderend gesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.

Er wordt hierbij gebruik gemaakt van de win-winmethode. Hieronder verstaan we dat wij de leerlingen eerst de kans geven om zelf hun conflicten op te lossen. De leerkracht neemt aanvankelijk een neutrale positie in (niet bevoordelend). De oplossing van het conflict moet in redelijke mate tegemoet komen aan de wensen van de betrokkenen. Als de oplossing voor beiden goed is, dan spreken we van een win-winoplossing.

Stap 3:

Bij herhaaldelijk ruzie/pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling in en houdt een gesprek met de leerling die pest/ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties).

De situatie wordt beschreven als melding in een volgblad van de betreffende leerling in Eduscoop. Bij iedere melding omschrijft de leerkracht 'de toedracht'. Bij de derde melding worden de ouders op de hoogte gebracht van het ruzie/pestgedrag. Vóór het gesprek geven we de ouders het advies om het protocol eens door te lezen. Zo weten ze hoe wij op school omgaan met pestgedrag. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

Consequenties die zijn besproken met de pester en die van belang zijn voor de rest van de groep worden besproken met de andere leerlingen, zodat ook voor hen duidelijk is dat wij als school het pestgedrag niet tolereren.

Indien nodig wordt de situatie ook met de rest van het team besproken.

Consequenties bij het aanhouden van pestgedrag

De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest (of de gepeste of medeleerlingen komen het bij hem/haar melden) en vervolgens leveren stap 1 tot en met 3 geen positief resultaat op voor de pester, gepeste- en medeleerlingen. De leerkracht neemt dan duidelijk stelling in. De aanpak is opgebouwd in **5 fases**; afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn/haar gedrag:

Fase 1

- Een of meerdere pauzes binnen blijven, wanneer het pestgedrag in deze tijd plaatsvindt. Dit na afspraak met ouders. De leerling krijgt een plaats aangewezen bij een leerkracht of op de stoelen in de hal. De leerling mag niet alleen in het lokaal achterblijven.
- Nablijven tot alle leerlingen naar huis vertrokken zijn, wanneer het pestgedrag op zulke momenten plaatsvindt. Dit na afspraak met ouders.
- Een schriftelijk opdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem.
- Door gesprek: bewustwording van wat hij met de gepeste leerlingen uithaalt.
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.
- Een (tweede) evaluatiegesprek met ouders (en leerling) naar aanleiding van de gemaakte afspraken uit het vorige gesprek.

Fase 2

- Een gesprek met de ouders (en leerling), als voorgaande acties en eerder gesprekken met ouder op niets uitgelopen zijn. De medewerking van de ouders wordt nu nadrukkelijk gevraagd, om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in Eduscoop en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.
- De interne begeleider is bij dit gesprek aanwezig.

Fase 3

- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld van het zorgteam.
- De interne begeleider blijft betrokken en coördineert.

Fase 4

- Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk buiten de groep te plaatsen, binnen de school. Binnen het team zullen indien van toepassing de mogelijkheden worden besproken.
- De directie wordt ingeschakeld en coördineert.

Fase 5

- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. Zie mapje voor het document verwijderingbeleid inspectie.
- De directie initieert.

Vijfsporenbeleid

Het vijfsporenbeleid is een beleidstuk dat bovenschools is vastgesteld, waarin staat waaraan dit protocol moet voldoen.

Spoor 1: Hulp aan de gepeste leerlingen:

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie er wordt gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is vaak een reactie die pestgedrag oproept. De leerlingen in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren (negeren, “stop houd op”).
- Zoeken en oefenen van een andere reactie..
- De gepeste leerling in laten zien waarom een leerling pest.
- Nagaan welke oplossing de leerling zelf wil.
- Sterke kanten van de leerlingen benadrukken.
- Belonen als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling.
- De gepeste leerling niet te veel beschermen. Hiermee plaats je de gepeste leerling juist in een uitzonderingspositie, waardoor het pesten nog toe kan nemen.

Spoor 2: Hulp aan de pester:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten.
- Laten inzien wat het effect is van zijn/haar gedrag.
- Excuses laten aanbieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste leerling heeft.
- Straffen als de leerling wel pest / belonen als de leerling zich aan de regels houdt.
- Leerling leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de ‘stop-eerst-nadenken-houding’ of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen de ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in de leerling; wat is de oorzaak van het pesten?
- In overleg met de interne begeleider hulp inschakelen.

Spoor 3: Hulp aan de medeleerlingen (zwijgende middengroep):

- De leerlingen middels gesprekken bewust maken van de invloed die ze (kunnen) hebben ten aanzien van het voortbestaan of het stoppen van het pestgedrag.
- De leerlingen stimuleren om voor zichzelf op te komen.
- De leerlingen stimuleren om voor een ander op te komen.
- De sterke kanten van de gepeste leerling benadrukken.
- Samen spelen en samenwerken met de gepeste leerlingen stimuleren door bijvoorbeeld voor de pauze een buitenspeelplan te maken (wie speelt met wie, wat en waar).
- Leerlingen aanspreken op hun verantwoordelijkheid voor het behoud van een goede sfeer in de groep.
- Herhalen van de school- en groepsregels.
- Benadrukken dat leerlingen verschillend mogen zijn.

Spoor 4: Hulp aan de leerkracht:

- Leerkracht stelt ook andere collega's op de hoogte van de situatie. Samen de situaties oppakken en overleggen. Gedeelde verantwoordelijkheid.
- De leerkracht vraagt adviezen en voert handelingen uit in overleg met de lb'er en eventueel in samenspraak met een gedragsspecialist.
- In overleg met lb 'er wordt er bekeken welke stappen van toepassing zijn op de situatie.

Spoor 5: Hulp aan de ouders

De gepeste leerling:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- Probeer uw kind ook zelf een rol te geven in het zoeken naar oplossingen. Zo leert uw kind om voor zichzelf op te komen.

De pester:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind om deel te nemen bij een club.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem het goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

De belangrijkste regels bij pesten luiden:

Kinderen, ouders en school: Wordt er gepest, praat er dan thuis en op school over.

Houd het niet geheim!!

Samen zijn we verantwoordelijk voor de goede sfeer in de groep en op school.

Als je wilt dat een ander stopt met “iets” dat jij niet wilt, dan zeg je Stop!

TOEKOMST

Op het moment van het ontwikkelen van dit protocol (april 2013) is in de media veel aandacht voor pesten. Nederland is opgeschrikt door zelfdodingen als gevolg van pesten. Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Dhr. Dekker, heeft in samenwerking met Kinderombudsman Marc Dullaert een plan van aanpak tegen pesten gemaakt en 25 maart j.l. aangeboden aan de Tweede Kamer. Dit plan van aanpak zal bedoeld zijn scholen, ouders en leerlingen te ondersteunen.

Momenteel wordt er onderzoek gedaan naar de effectiviteit van verschillende methodes om pesten te bestrijden. Er is namelijk geen methode/programma in de omloop waarvan de effectiviteit bekend of bewezen is. In de nabije toekomst is het bedoeling dat men een aanpak kan kiezen op basis van deze onderzoeken.

Middels het nieuwe wetsvoorstel is het de bedoeling scholen op termijn een schoolbrede en structurele pestaanpak verplicht te stellen. Scholen stellen een vertrouwenspersoon annex pestcoördinator aan en monitoren de sociale veiligheid op hun school.

Deze informatie is n.a.v. een brief van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 4 april 2013